

Delrapport 1

Pilotering av ordning med lærerspesialister

Ordningen med lærerspesialister i skolen har kommet godt i gang, viser en delrapport fra NIFU.

RAPPORT | SIST ENDRET: 10.11.2016

Tittel:

Delrapport fra evaluering av pilotering av ordning med lærerspesialister - Lokal planlegging, oppstart ved skolene og de første erfaringene fra pilotering av lærerspesialistordningen i norsk og realfag

Rapporten:

Last ned rapporten hos NIFU (PDF)

Forfatter:

Idunn Seland, Joakim Caspersen, Eifred Markussen og Astrid Sandsør

ISBN:

978-82-327-0204-4 (Nettutgave)

Utgiver:

NIFU, NTNU Samfunnsforskning

År:

2016

Rapportserie: Evaluering av lærerspesialistordningen

Dette er første delrapport. Her finner du sluttrapporten:

Evaluering av lærerspesialistordningen i norsk og realfag

NIFU og NTNU Samfunnsforskning evaluerer piloteringen av ordning med lærerspesialister på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. Delrapporten gir et bilde av hvordan ordningen er tatt imot og implementert i

skolene, og forventninger til ordningen.

Hvorfor lærerspesialister?

Som en del av Lærerløftet piloterer Regjeringen en ordning med lærerspesialister i perioden 2015-2017. Målet med ordningen er å tilby nye karriereveier for lærere som ønsker faglig utvikling samtidig som de underviser. Ordningen skal bidra til å utvikle skolen som en kollektivt lærende organisasjon, og det er også et mål om at dette kan bidra til at skolen i større grad kan rekruttere og beholde gode lærere.

Innholdet i rapporten

Delrapporten inneholder informasjon om:

- oppstart og hvordan piloteringen har blitt implementert
- begrunnelse og forberedelse for å gå inn i prøveordningen
- definisjon og avgrensing av lærerspesialistens rolle
- tilrettelegging for og oppfølging av lærerspesialisten
- hvordan ordningen mottas av lærerkollegiet
- lærerspesialistenes arbeidsoppgaver og tidsbruk

Data er samlet inn gjennom spørreundersøkelser like etter at skolene var kommet i gang med ordningen høsten 2015.

Implementering så langt synes å være i tråd med intensjonene

Forskerne konkluderer med at skoleeierne har forstått målet med rammeverket og hvordan lærerspesialistenes oppgaver skal gjennomføres i skolen. De fleste lærerspesialistene er formelt kvalifisert i tråd med rammeverket, og mange av dem er valgt ut av rektorene til jobben på basis av faglig- og personlig egnethet.

Flest norskspesialister i ordningen, men mange realfagsspesialister på ungdomsskolen og videregående

Forskerne finner at det er flest norskspesialister i ordningen og at de fleste lærerspesialistene arbeider i grunnskolen. Det er flere realfagsspesialister som arbeider i ungdomsskolen og i videregående skole sammenlignet med andel realfagsspesialister i barneskolen.

Lærerne foretrekker redusert undervisningstid fremfor lønnstillegg

Skolene kan velge mellom to modeller i piloteringen av lærerspesialistordningen. I modell 1 benyttes alle midlene til lønn (48 000 per år). I modell 2 deles rammen likt mellom lønn og redusert undervisningstid. De fleste lærerspesialistene arbeider under modell 2 i rammeverket. Enkelte skoler har også gjort lokale tilpasninger av modellen, for eksempel ved å tilføre egne midler slik at lærerspesialisten får ytterligere nedsatt undervisningstid.

Hovedbegrunnelsen lærerspesialistene oppgir for hvorfor de ønsket seg stillingen er verken lønnstilskudd eller redusert undervisningstid, men derimot å få faglig utvikling, og for skolen som kollektiv.

Relasjon til andre satsninger

I mange kommuner og på mange skoler arbeider lærerspesialistene i prosjekter som allerede var igangsatt før pilotering av lærerspesialistordningen ble aktuelt, eksempelvis satsinger på å styrke elevenes lese- og skriveferdigheter. Noen har benyttet piloteringen til å utvikle ressurslærerstillingen i satsningen Ungdomstrinn i utvikling til å også gjelde barnetrinnet.

Forventninger til ordningen

Mange av skolelederne uttrykker store forventninger til ordningen. Forventningene er særlig knyttet til bedre undervisningskvalitet ved skolene, og at lærerspesialistene skal bidra til faglig oppdatering både når det gjelder fagdidaktikk, undervisningspraksis og lærernes arbeidsformer i klasserommet.

Lærerspesialistene selv uttrykker også klare forventninger til ordningen, mens deres kollegaer er mindre positive til ordningen som helhet.

Hva får vi vite i sluttrapporten?

Evalueringen er todelt. I denne rapporten får vi først og fremst deskriptive fremstillinger av funn og data. Frem mot sluttrapporten i 2017 vil forskerne undersøke ordningens bidrag til faglig styrking og status som alternativ karrierevei. Sluttrapporten vil presentere lærerkollegiets samlede erfaringer med piloteringen, hvilke oppgaver lærerspesialisten utfører og hvor mye tid de bruker på dette, samt hva slags tilrettelegging og oppfølging lærerspesialistene har fått fra arbeidsgiver.

Sluttrapporten vil søke å identifisere og beskrive eksempler på vellykket implementering av ordningen, og drøfte om disse eksemplene kan brukes som utgangspunkt for å utvikle modeller for videre utprøving av ordningen.